

DOPRINOS HIMZO-EF. ČELENKE IZGRADNJI DŽEMATA ŠERIĆI

Safet HUSEJNOVIĆ

Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici
safethus@hotmail.com

SAŽETAK: Himzo-ef. Čelenka je jedan od najznačajnijih boraca za islam i zaštitu muslimana na području Zenice. Hrabri, dobroćudni i krajnje požrtvovani imam, zamjenik muhtara i komandanta Muslimanske milicije za vrijeme II svjetskog rata, rukovodilac mladomuslimanskog pokreta u svom kraju i dugogodišnji zatočenik u kazamatima komunističke strahovlade. Himzo-ef. je bio autoritet kojeg karakterišu vizija, pouzdanje, organizacione sposobnosti, efikasnost, taktičnost, mudrost, povjerenje, postupnost u radu, interakcija s ljudima, posebno s mještanima Šerića u kojim je djelovao i živio. Himzo-ef. je svojom blagošću, strpljivošću, darežljivošću, empatijom, altruizmom i upornošću osvajao srca i duše polaznika. On je u potpunosti sagorijevao u predanosti na vjerskoj pouci i u radu s džematlijama. Cilj rada je da na osnovu dostupne literature i arhivske građe osvijetlimo životni put i djelovanje ovog vrijednog imama i muallima.

Ključne riječi: Himzo-ef. Čelenka, Šerići, Islamska zajednica, mekteb, efendija, muallim

Uvod

Sjećati se naših čestitih imama uistinu je vid svjedočenja o čuvanju dini-islama u jednom neobičnom i bremenitom vremenu koje je iza nas. Biti na braniku Allahove vjere, predvodeći vjernike i dijeleći s njima stvarnost i iskušenja ovog svijeta, mogu biti samo oni koje Uzvišeni odredi i osnaži snagom imana i sabura u toj najčasnijoj misiji čovjeka na Zemlji. Upravo s tom namjerom i spominjemo naše vrijedne i plemenite imame koji nisu više među nama, a koji su nas svojom imamskom misijom zadužili da nastavimo ondje gdje su oni stali i da taj časni emanet predamo generacijama koje dođu poslije nas. Obično kažemo da svako vrijeme ima svoje breme, svoje ljude, svoje gazije, svoje

dajie i da Svetogući svojom mudrošću i sveopćim znanjem svakoj vremenskoj epohi podari iskrene robeve koji će na svojim leđima iznijeti sve ono što zahtijevaju vrijeme i okolnosti u kojima živi zajednica vjernika.

Znamo isto tako da je naša najdraža domovina Bosna i Hercegovina kroz sva minula stoljeća od susreta s islamom imala mudre, hrabre i izdržljive imame koji su bili personifikacija plemenitih Allahovih robova koji su svojim djelovanjem dali snažan pečat očuvanju Allahove vjere i domovine u kojoj živimo. Historija ih prepoznaje u najboljem smislu.

Jedan od imama koji se posebno istakao kao hatib, mualim, dobrotvor, humanista i aktivista u očuvanju vjerskog i nacionalnog identiteta Bošnjaka je Himzo-ef. Čelenka.

Autor ovog teksta kod njega je naučio kur'ansko pismo, osnovna pravila učenja Kur'ana i temelje o islamu. Bio je istinski vođa u dugogodišnjem radu u džematu Šerići. Ostavio je neizbrisiv trag kod svojih džematlija koji ga se i danas rado sjećaju.

Himzo-ef. Čelenka

Himzo-ef. Čelenka, čestiti zenički imam, ubraja se u plejadu imama koji su u turbulentnim vremenima komunističkog sistema požrtvovano obavljali imamsku misiju štiteći svoju vjeru od svih nasrtaja i iskušenja. Himzo Čelenka, sin Mustafe i Đulbe, rođen je 11. jula 1913. godine u Šerićima. U bivšoj jugoslavenskoj vojsci služio je od 14. aprila 1938. do 1. oktobra 1939. godine. Završio

je mješovitu nižu medresu Sultan Ahmed 1936. godine u Zenici s odličnim uspjehom. U prvom periodu radio je kao imam u Šerićima, od 4. januara 1938. do 4. decembra 1948. godine. Nakon toga, odlazi na izvršavanje zatvorske kazne. Drugi angažman u džematu Šerići imao je od 19. aprila 1961. godine do odlaska u penziju 31. decembra 1986. godine. (Arhiva Medžlisa Zenica)

Dostojanstven kakav je bio, Himzo-efendija nikad nije govorio ništa osim istine. Državnim vlastima predao se 4. decembra 1948. godine. Osuđen je na 17 godina zatvora, a pušten je 29. novembra 1959. godine. Njegovih 11 godina zatvora, odnosno 132 mjeseca ili oko 4.000 dana života žrtvovanih za principe koji imaju samo iskreni, vrijedni su pamćenja. (Kovačević, 2005:67) Himzo-efendija je bio na čelu mjesne organizacije "Mladi muslimani" u Šerićima. U jednom intervjuu, sjećajući se teških zatvorskih dana, kaže:

Mjesec dana bile su moje ruke crne od vezivanja kanapom. I danas često puta u noćima, moje ruke same odskoče. Bio sam u izolaciji četiri godine sa šest hodža i šest fratara u jednoj sobi. Kad smo mi išli na radilište, svi zatvoreni su morali da okrenu glavu duvaru – da nas ne vide. Jer, kažu da mi kvarimo i trujemo ostale zatvorenike. Klasični kriminalci su imali više prava nego mi. Njih nisu ni progonili. Oni su bili redari po kancelarijama. Naročito su znali da drže politička predavanja uz ramazan. Uvijek neko dođe iz Beograda da nas odgovori od posta. Govorio bi: – Vi, mladi muslimani, niste krivična djela učinili, niste ubijali, jedite svinjsko meso, nemojte klanjati,... i idite kući! Njaviše se insistiralo da izidemo popravljeni kao ljudi iz zatvora. Mene su zvali jedno veče u kancelariju. Dođe jedan Slavko, vaspitač za Mlade muslimane. Da porazgovaramo, bez pisanja u dosije, šta god ja govorio. On zna ustrojstvo IVZ-a kao i ja. Kaže: – Eto sad imate džamije. Rekoh: – Vi zname šta radite. Za 50 godina ako ne rade medrese i mektebi, neće više ko imati da ide u džamiju. Ovaj Reis nije naš, nego vaš. Kaže mi:

Nišani na mezaru Himzo-ef. Čelenke

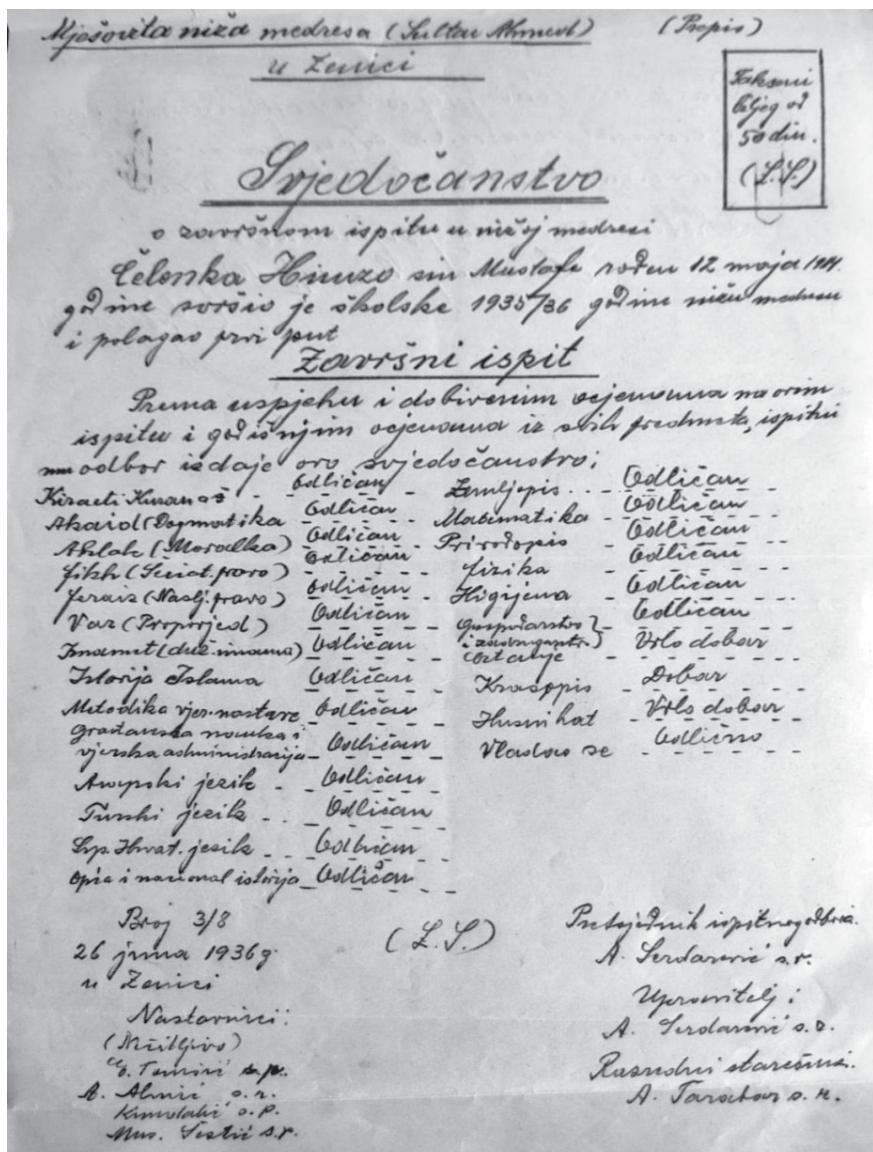
– Možda ćeš izići iz zatvora. Kad izadeš, neće te više niko htjeti da sluša u selu. Tamo je sve prevaspitano. – Smijem li ja, pitam, ako mi dadnu da budem hodža, da tu mačim šta piše u Kur'anu. – Smiješ, kaže, ali ti neće dati selo, tamo je sve prevaspitano... Ušao sam u zatvor 1948. godine, izašao sam u novembru 1959. godine. Pet godina sam imao gubitak građanskih prava. Nisam mogao da budem u službi 15 godina. (Đidić, Hećimović, 1991: 68-71)

Požrtvovanost je rahmetli Himzo-ef pokazao ne samo svojim fizičkim patnjama za dobro svoga ummeta nego je po uzoru na Ebu Bekra, r.a., nesebično, velikodušno materijalno pomagao očuvanje islama u našim krajevima. Koliko god je bio svjestan značaja mekteba i medresa, tako je bio presretan kad je čuo da je pokrenuta akcija osnivanja Islamskog fakulteta u Sarajevu. Trebalo je renovirati zgradu, bivši Đulagin dvor, za smještaj fakulteta, a za to su bila potrebna velika sredstva. Raspisan je apel za donaciju. On se među prvima odazvao, skupa sa još njegova tri brata. Odlučili su da svi daju po 5.000.000

dinara, što je bila pozamašna svota. To je bilo nešto prije 1977. godine kada je otvoren fakultet, a inženjerska godišnja plata je bila oko 100.000 dinara. Ko zna kako su sakupili tako veliku svotu novca, a svi su živjeli skromno. Posebno u to doba nisu imali u svojim kućama ni električni štednjak, ni frižider, niti kupatilo s nužnikom. I sada su im svi putevi unutar sela neASFALTIRANI, razoreni vododerinama. Znači, opći interesi su nadvladali lične i lokalne... (Kasumagić, 1997: 27)

Misionarski rad Himzo-ef. Čelenke

Himzo-ef. je bio autoritet s vjerskom i misijskom identifikacijom kojeg karakterišu vizija, pouzdanje, organizacione sposobnosti, efikasnost, taktičnost, mudrost, povjerenje, postupnost u radu, interakcija s ljudima, posebno s mještanima Šerića, u kojim je djelovao i živio. Imami poput Čelenka-ef. su svojom blagošću, strpljivošću, darežljivošću, empatijom, altruizmom, upornošću – loženjem vatre u mektebima i edebom osvajali

Švjedočanstvo Himze Čelenke iz mješovite niže medrese Sultan-Ahmed u Zenici (Prepis)

srca i duše polaznika. Oni su sagorijevali u predanosti na vjerskoj pouci. Mora se podvući da su ti imami imali sezonske plaće, da su bili bez socijalnog, zdravstvenog i penzionog osiguranja, da do 1970. godine nije bilo ni ilmihala ni sufara, čak ni Kur'ana, a kamoli planova, programa, pedagogija, didaktika i vjeronomade u školama, ali oni su imali rezultate. Kao što konstatuje Mustafa Spahić, po srčanosti, odvažnosti i neustrašivosti pred Partijom i Udbom, za Salih-ef. Gračića se može kazati – čovjek zvani hrabrost. On je bio imam u Topčići Polju, a njegov zatvorski prijatelj Himzo-ef. Čelenka u Doglodima – Šerići. Himzo-ef. je u svom džematu imao više zlatnih vakifa za Islamski fakultet od bilo kojeg drugog medžlisa izuzev Sarajevskog. Po broju polaznika

vjerske pouke i po sadržaju vjerskog života njegov džemat je pokrivaо jedan manji medžlis. (Spahić, 2018)

Himzo-ef. Čelenka je redovno dostavljao informacije u zvaničnim glasilima Islamske zajednice o vjerskim aktivnostima u džematu Šerići. U jednom od tih izvještaja čitaocu Glasnika obaveštava da je selo Šerići udaljeno od Zenice 35 km. U selu se nalaze džamija, škola, ambulanta, poljoprivredna apoteka, otkupna stanica i prodavnica. Vjerski život se odvija na zadovoljavajući način. Gotovo sva djece su obuhvaćena vjerskom obukom, što je slučaj i sa školom. Na vjersku pouku dolazi oko 200 polaznika, od kojih dvije trećine uče arapsko pismo. Selo broji 113 domaćinstava sa 925 stanovnika. Hadž su obavila 23 lica, što očito govori da ljudi ovog sela

vode računa o vjerskim dužnostima, a i da ekonomski dobro stoje. U selu se ne troši alkohol, a šljive se uopšte ne stavljaju u kace nego se suše na sušarama. U selu se nalazi vodovod, pa se u mnoge kuće uvodi voda, a u zadnje vrijeme sve je više domaćinstava koja posjeduju i svoja kupatila. Selu nedostaje električno svjetlo ali se i na tome uveliko radi u koju svrhu je prikupljeno 15-16 miliona starih dinara. Ljudi ovog naprednog sela vrlo dobri su muslimani i ne žale novčano pomoći sve naše vjerske potrebe, a naročito za naše vjersko prosvjetne ustanove. Tako su u 1970. sakupili milion, a u 1971. milion i tri stotine starih dinara od zekata i sadekatul-fitra za fond GHM medrese i Islamskog teološkog fakulteta. ("Dobrotvori...", 1972:298)

U svom dopisu za Preporod iz 1980. godine Himzo-efendija navodi da selo Šerići broji oko 150 domaćinstava (1.000 stanovnika), u brdovitom kraju, na tromeđi Zenice, Travnika i Teslića. Ima džamiju koja je dobro posjećena, a posebno uz ramazan, gdje dolazi na teravih-namaz oko 300 osoba oba spola. Predavanja održava džamijski imam Himzo Čelenka... Vjersku obuku pohađa 250 djece različitog uzrasta, a hatmu je ove godine završilo 83 djece iz Kur'ani-Kerima. Što se tiče akcije zekata i sadekatul-fitra, ona je za ovdašnje prilike na velikoj visini. Prikupljeno je ukupno 15.000.000 st. dinara. (Čelenka, 1980:14)

Dakle, Himzo-efendija je imao velikog uspjeha u radu s polaznicima mektepske pouke. Na osnovu dopisa koje je slao Preporodu i Glasniku saznajemo da je mekteb u džematu Šerići pohađao veliki broj djece, od 200 do 250 polaznika. Najvjerovalnije da je shodno broju školske djece u džematu procentualno bio najposjećeniji mekteb u cijeloj bivšoj Jugoslaviji. Odnosno, da nije bilo djeteta a da nije pohađalo mektepsku pouku, bez obzira što se radilo o neobaveznom vjerskom podučavanju. Ova činjenica nam govori da su mještani Šerića imali izgrađenu visoku svjet o vjerskoj pouci. U to vrijeme je radila

„ONI KOJI DJELE svoj imetak na Božjem putu, slični su zrnu iz kojeg je niklo sedam klasova, a u svakom klasu stu...
BOG UMNOŽAVA nagradu kome hoće Bog je neizmjeran i zna sve“ /BEKARE : 261/
OVIJEKOVJEĆI su svoja imena i zasluzili obećanu Božiju nagradu, ulazići u Fond Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu,
OD PET I VIŠE MILIONA DINARA SLJEDEĆI VAKIFI -UTEMELJACI:

REŠ-UL-ULENA h. NAM EF. HADŽIBOĆ	HUSEINOMIĆ SALIHA-HANUMA, NENILA, ŠERIĆI	TOPČAGIĆ h. HAMDICA, MAGLAJ-SARAJEVO
PASIĆ MAHMUD, TEHERAN	PASIĆ h. RABICA-HANUMA, ROGATICA	LUSIĆ h. ABDULLAH, KISELJAK-SARAJEVO
KRALIĆ FAIZ, SARAJEVO	HADŽIJUNUZOVIĆ EMINA, TRAVNIK	HAMZAGIĆ h. MEHMET, HOZIĆ-BOSANSKI NOVI
LAJNĐEĆIĆ ĐURA, SARAJEVO	HADŽIJUNUZOVIĆ MUHAMMED, TRAVNIK/TRST/	HAMZAGIĆ MEJRA, HOZIĆ-BOSANSKI NOVI
KARAGIĆ HASAN, KANADA	HADŽIJUNUZOVIĆ HALID, TRAVNIK	BULJUBAŠIĆ DR. MUHAREM, KANADA
ČELENKA ČAZMIĆ EF. NEMILA, ŠERIĆI	PASIĆ HUSEIN, TEŠANJ	PLIĆANIĆ MUSTAFA, ZAGREB
ČELENKA ČAZMIĆ EF. NEMILA, ŠERIĆI	KULENOVIĆ M. HAMDICA, BOSANSKI PETROVAC	KOVAGIĆ h. SEMSO, KOTOR VAROŠ
HUSEJNOVIĆ h. SMajo, NEMILA, ŠERIĆI	TERZIĆ HASAN, BANJALUKA	NANIĆ h. MUHAMEDAGA, SARAJEVO
SALIĆ h. HFZ. MUSTAFA EF. SARAJEVO	BIŠČEVIĆ AHMED, MOSTAR	BEZOVIĆ ENVER, SARAJEVO
RASIBAĆIĆ h. FERH EF. SARAJEVO	DERMIŠAĆIĆ h. MUSTAFA, SARAJEVO	NANIĆ h. ADEMAGA, SARAJEVO
HALILIK UZMAN, SARAJEVO	SKAKA h. ABDULAH, SARAJEVO	UDRUŽENJE ILMIJE ZA BIH, SARAJEVO
BRAPOTOV h. ZEGRACA, SARAJEVO	MESIĆNOVIĆ AHMED, TRST	
KASUMAĆIĆ ABDULAH, SARAJEVO	BAKĐE POKOPNO DRUŠTVO, SARAJEVO	
ČAĆANOVIC h. RASHID-AĆA, BUTMIR	Odbor ISLAMSKE ZAJEDNICE BANJALUKA	
ČELENKA h. HFZ. EF. NEMILA, ŠERIĆI	MUFTIĆ ENVER EF. SARAJEVO	

Spomen-ploča Vakifa utemeljivača Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu

samo Gazi Husrev-begova medresa u Sarajevu i svake godine neko od svršenika mekteba u Šerićima je upisivao medresu. Danas imamo na desetine svršenika Gazijine medrese koji su mekteb pohađali kod Himzo-efendije. Od tih svršenika želim spomenuti tri hafiza: hfz. dr. Muhamed-ef. Čajlaković, hfz. dr. Safet-ef. Husejnović i hfz. Zehrid-ef. Rešić. Također, i drugi segmenti vjerskog života su bili na visokom nivou kao što je posjećivanje džamije, a posebno u ramazanu, izdavanje zekata i sadekutul-fitra, obavljanje hadža i drugih vjerskih aktivnosti.

Zbog vjerskog života i materijalnog izdavanja za potrebe odgojno-obrazovnih ustanova Himzo-efendija i džematlije Šerića imale su čast da ugoste mnoge poznate islamske ličnosti iz bivše Jugoslavije i islamskog svijeta. Želimo spomenuti posjetu tadašnjeg predsjednika Starješinstva BiH prof. dr. Ahmed-ef. Smajlovića koja se desila 17. jula 1981. godine. U delegaciji se nalazio poznati tadašnji karija iz Aleksandrije El-Halvanija i urednik *Preporoda* prof. Merzuk-ef. Vejzagić. Dr. Smajlović je odao puno priznanje Šerićanima koji svojim islamskim življjenjem i izdašnim prilozima za najprioritetnije potrebe Islamske zajednice zadivljuju i služe za primjer mnogim drugim džematima... (H. Asim, 1981:9)

Posebno je volio hafize. U njegovu vrijeme u Zenici nije bilo dovoljno hafiza iz Bosne i Hercegovine, pa su uz ramazan dolazili hafizi iz

Makedonije i Kosova. Budući da nisu dovoljno poznavali čaršiju, neko od džematlija ili softi je bio zadužen za hafize. Među hafizima isticao se hfz. Bajram Lekić. Hafizu Lekiću jedan od najčešćih i najmilijih prijatelja je bio Himzo-ef. Čelenka, legendarni imam iz Šerića. (Šestić, 2010: 233)

Himzo-ef. Čelenka kao dobrotvor i primjer drugima

Koliko su mještani Šerića materijalno žrtvovali za Islamsku zajednicu govori informacija iz aprila 1976. godine objavljena u *Preporodu* o dvojici Šerićana, vakifa utemeljivača Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu. Riječ je o Himzo-ef. Čelenki i hadži Smaji Husejnoviću. Naime, oni su tada, iako srednjeg imovinskog stanja, dali najveće priloge za otvaranje naše prve moderne islamske visokoškolske ustanove. Obojica su dali po pet miliona starih dinara. Himzo-efendija, govoreći o važnosti izgradnje vjerskih obrazovnih ustanova, kaže: „Ja ne vidim nekog opstanka bez Medrese i Fakulteta i to me najviše rukovodilo. Dao sam da bih sebi olakšao na drugom svijetu, dao sam i da druge potaknem, jer govoriti, a sam ne učiniti to nikako ne ide. Bez vjerskog kadra nema ni prosperiteta, a nećemo morati ni našu djecu da šaljemo u inostranstvo da tamo završavaju fakultete, nego ćemo im to sami ovdje omogućiti.“ (Veladžić, 1976: 8-9)

Povodom završetka adaptacije zgrade Đulagina dvora urađena je

spomen-ploča s uklesanim imenima vakifa koji su u Fond Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu priložili pet i više miliona dinara i samim tim dobili počasni naziv *Vakifa utemeljivača*. Spomen-ploča je izložena u holu Gazi Husrev-begove medrese. (Kulenović, 2019: 39) Na spomen-ploči se nalazi pet *Vakifa utemeljivača* iz Šerića i to: Himzo-ef. Čelenka, Azem-ef. Čelenka, Halil-ef. Čelenka, Smajo Husejnović i Saliha-hanuma Husejnović.

Dakle, mještani džemata Šerići na čelu sa Himzom efendijom isticali su se u prikupljanju zekata i sadekutul-fitra. Izvršavanje ove islamske obaveze redovno je objavljivano u islamskim informativnim novinama *Preporod*, odnosno u rubrici *Vijesti iz naših džemata* naslovljeno *Novi prilog iz Šerića* (1977:7) *Šerići ponovo najbolji* “I ove godine poznati džemati Šerići /Odbor Islamske zajednice Zenica/ bio je najbolji u akciji prikupljanja zekata i sadekatu-fitra za potrebe Fakulteta i medrese...” (1978:7)

Himzo-efendija je sarađivao i bio prijatelj mnogim poznatim imamima i alimima tog vremena, a među njima i s Kasim-ef. Dobraćom. (Šapić, 2006:289) Bio je društveno aktivan. Na skupštini “El-Hidaje” koja je održana 8. augusta 1942. godine u Zenici, postao je član i dobrotvor udruženja “El-Hidaje”. (“Novi članovi...”, 1942/43:36)

Himzo-efendija je za fond lista *El-Hidaje* sa svojim džematlijama donirao 8.460 kuna. “Po 500 kuna darovaše:

Osmanaga Čelenka, težak; Edhemaga Čehić, težak; Hasan Bošnjak, težak Hasan Halilović, Fehim Halilović, Mehmed Halilović, Šerif Garanović, Ibrahim Topić, Avdaga Čehić, Hailil Mehić i Žumra-hanuma Čelenka, supruga Himze ef., svi iz Šerića – Dogloda. Ostatak od 2.960 kuna darovaše ostali vrijedni seljani spomenutog sela. ("Iz Zenice...", 1943/44:158)

Zaključak

Imami, hatibi i muallimi su misionari islama; ukoliko ne žele da učine izdaju misije života, imperativno trebaju kazivati i svjedočiti Allahovu riječ, živjeti islam u granicama mogućnosti i biti primjer ljudima u životu.

Izuzetni ljudi, imami, muderisi i drugi koji ostavljaju vrijedan i vjerodostojan trag u vremenu i prostoru su ljudi vizije, volje, energije i uspravnog hoda u onom i za ono što vrijedi. Život nije samo puko fizičko trajanje i obitavanje, nego je život u općem smislu istovremeno i etika poziva, odgovornosti, ideje, izazova, misije, poslanja i zadatka u činjenju univerzalnih vrijednosti dobra i prevenciji svake vrste zla. U tom smislu, Božiji poslanici i njihovi nasljednici su imali jaku vjeru, snagu duha i karaktera i uspravan hod u približavanju Allahu.

Himzo-efendija je primjer čestitog imama i mualima koji se žrtvovaо za islam. Maksimalno je ulagao trud u podučavanju polaznika

mektepske pouke tako da nije bilo djeteta u džematu Šerići, a da nije pohađalo mekteb. Plodove svog misionarskog rada osjetio je za vrijeme službovanja u rodnom mjestu. Osim mekteba, džemat Šerići, u to vrijeme, a i danas je prepoznatljiv po tome što nema prodaje i konzumiranja alkoholnih pića. Dugo godina džemat Šerići je prednjačio u materijalnom pomaganju Islamske zajednice, od davanja zekata, sadekatul-fitra i izgradnji Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu. O tome svjedoče pisani tragovi u glasilima Islamske zajednice. Mnogi njegovi učenici, imami, muallimi i džemalije preuzele su emanet Himze efendije i nastavljaju ga dosljedno slijediti na putu Istine.

Literatura

- Bajrić, M. (1965). "Jedna rijetka svečanost u džematu Šerići". *Glasnik VIS, XXVIII*, 5-6, 195.
- Didić, F. i Hećimović, E. (1991). *Robija šutnje*, Zenica.
- (1943/44). "Iz Zenice". *El-Hidaje*, 4-5, 158.
- Čelenka, Himzo (1980). "Ramazani-šerif u Šerićima". *Preporod*, 20, 14.
- Č. H. (1978). "Šerići opet najbolji". *Preporod*, 20, 7.
- (1972). "Dobrotvori", *Glasnik VIS-a*, XXXV, 5-6, 298
- H. Asim (1981). "Nesebično žrtvovanje za potrebe drugih". *Preporod*, 21, 9.
- Kasumagić, I. (1997). "Hadži Himzo Čelenka – čelik vjere i hrabrosti". *Preporod*, 17.
- Korkut, B. (1987). *Prevod Kur'ana*. Sarajevo: Starještvo IZ za BiH, Hrvatsku i Sloveniju.
- Kovačević, A. (2005). *Iskre svjetlosti*. Zenica: BZK Preporod.
- Kulenović, A. (2019). *Uloga vakufa u razvoju Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu*. Sarajevo: Fakultet islamskih nauka.
- (1942/43). "Novi članovi dobrotvori i ute-meljivači". *El-Hidaje*, 1-2, 36.
- Spahić, M. (2006). "O nepoznato poznatom h. Kasimu ef. Dobrači". *Glasnik RIZ*, LXVIII, 3-4, 281-292.
- Spahić, M. (2018). "Ulema i imami koji se ne zaboravljaju". *Preporod*, 6, 34.
- Šestić, Dž. (2009). "Zenički hafizi s kraja 19. i početkom 20. stoljeća". *Takvim*, 229-236.
- Veladžić, I. (1977). "Dala milione i zaplakala od radosti", *Preporod*, 13, 8.

الموجز

إسهامات الشیخ حیمزو تھیلینکا فی تکوین جماعت مسجد شیریتشی

سیفت حسینوفیتش

يُعَد الشیخ حیمزو تھیلینکا أحد أهـم المناضلين من أجل الإسلام وحماية المسلمين في منطقة زينيتسا. كان إماماً شجاعاً دامت الخلق ومضحياً للغاية، وكان نائباً للمختار ولقائد القوات المسلمة إبان الحرب العالمية الثانية، ولقائد حركة الشباب المسلمين في منطقته. أمضى سنوات طويلة في زنزانات نظام الإرهاـب الشيعي. كان الشیخ حیمزو مرجعية تتميز بالرؤـة والثقة والمهارات التنظيمية والكفاءـة واللباقة والحكمة والغـبات والتدرج في العمل والتفاعل مع الناس، وخاصة مع سكان شيريتشي حيث كان يعيش ويعمل. كسب الشیخ حیمزو قلوب وأرواح تلاميذهـ بـلطـفـهـ وصـبرـهـ وكرـمهـ وتعـاطـهـ وإـيـشـارـهـ ومـثـابـرـتـهـ. كرس حـیـاتـهـ بالـكـامـلـ لـلـتـعـلـیـمـ الـدـینـیـ وـالـعـمـلـ معـ المـسـلـمـینـ. إنـ الـهـدـفـ منـ هـذـاـ المـاقـالـ هوـ تـسـليـطـ الضـوءـ عـلـىـ حـیـاتـهـ وـأـعـمـالـ هـذـاـ إـلـامـ وـالـعـلـمـ الفـدـ، اـسـتـنـادـاـ إـلـىـ المـارـجـعـ وـالـمـوـادـ الـأـرـشـيفـيـةـ المتـوفـرةـ.

الكلمات الرئيسية: حيمزو تھیلینکا، شیریتشی، المشيخة الإسلامية، الكتاب، الشيخ، المعلم.

Summary

CONTRIBUTION OF HIMZO EFENDI ČELENKA IN FORMATION OF ŠERIĆI JAMAAT

Safet Husejnović

Himzo efendi Čelenka is one of the most significant fighters for Islam and the protection of Muslims in Zenica. Brave, kind-hearted and dedicated imam, a deputy muhtar and commander of a Muslim military force during World War II, a head of the Young Muslims movement in his birthplace and a prisoner of notorious communist regime prisons. Himzo effendi was an reliable authority with a vision, marked with confidence, efficiency, wisdom. In addition he was interacting and cooperating with people, especially with inhabitants of Šerići where he lived and worked. He conquered people's hearts and souls with his kindness, patience, altruism and determination. He was absolutely devoted to teaching religion and working with his jamaat. This article aims to, on the basis of available texts and archive documentation bring some light on the life and work of this remarkable imam and muallim.

Keywords: Himzo efendi Čelenka, Šerići, Islamic Community, maktab, imam, muallim